

Genker karnaval door de jaren heen

De Heemkring « Heidebloemke » van Genk is de jongste maanden zeer actief geweest. Wij meldden reeds de publikatie van een speciaal nummer over het oude Genker centrum, en het nummer in de reeks « Ontdek uw streek », ditmaal handelend over de oudste wijk van Genk, nl. Gelieren. Zopas kwam het eerste nummer van de nieuwe jaargang van de pers en

opnieuw vinden wij daarin zeer interessante informatie over het verleden van Genk. Daar iedereen momenteel de mond vol heeft over karnaval, heeft de redactie in dit jongste nummer speciale aandacht gewijd aan dit fenomeen, en meer bepaald deze die gesitueerd is te Genk.

WETENSCHAPPELIJKE BENADERING

De h. Janssens Hilaire, commandeur van de Genker stadskarnavalvereniging « De Spasbinken » heeft getracht een wetenschappelijke benadering te geven over het ontstaan van karnaval. Hiervoor heeft hij te-sissen kunnen vooropstellen, die teruggaan tot de natuurvolkeren en de heidense feesten. Niet alleen in deze gebieden kunnen verklaringen gevonden worden, maar ook bij het kristendom, waar karnaval « een feest is, dat als een laatste uitbarsting van levenslust fungeert voor de strenge versterving van de Grote Vasten ».

Wanneer men de opzoekingen op plaatselijk vlak heeft doorgedreven, dan werd vastgesteld dat Genk een uitermate groots karnavalverleden heeft. Men gaat zelfs terug tot de jaren rond 1850, waar met « Vuile maandag vele Genkenaren verkleed en met de rommelpot of foekepot al zingend en springend rondtrokken om « eier en sprekbraaien » te verzamelen ». Dit oude gebruik is zeker een voorganger van het sinds verleden jaar in herbruik genomen « Hakketakken ».

Ook het « haanvangen » was in deze jaren in Genk een typische gebeurtenis. Nadat de koning en de koningin was aangeduid - dit waren zij die het eerst de haan konden yangen - werden de « bierhuizen » aangedaan.

KARNAVAL IN GENK WERD BIJNA NOOIT ONDERBROKEN

Niettegenstaande de moeilijkheden tijdens de eerste na-oorlogse periode - waarin bijv. het maskeren verboden werd, omwille van de snelle industrialisatie en de grote inwijkingen - werden grootse « vastenavondsfeesten » ingericht door het « stedelijk Feestkomiteit », onder voorzitterschap van de h. Henri Wolfs.

Na de Tweede Wereldoorlog kwam de Genker karnaval terug in leven vanaf 1952, en dit onder impuls van de Kristene Middenstand, onder voorzitterschap van de h. Michel Driessen. Vanaf 1953 werden

de feestelijkheden terug overgenomen door het Gemeentelijk Feestkomiteit. De eerste Prins karnaval werd Pieter I (Maesen) van Hoevezavel, en elk daaropvolgend jaar werd een nieuwe prins aangesteld. Onlangs werd door de karnavalvereniging « De Spasbinken » een senaat van oud-prinsen opgericht.

In 1957 ontstond officieel de « Raad van Elf » en in 1961 werd Paul I (Houben) de eerste Jeugdprins in Genk.

In 1963 werd de « kosmopolitische » idee gelanceerd, terwijl in 1964 aan de vermaarde stoetenbouwer de h. Frans Van Immerseel de inrichting en leiding van de optocht werd toevertrouwd.

« De Orde van de Spasbinken » werd in het leven geroepen in 1968. Hun opzet en streven was de kosmopolitische stad Genk, op het gebied van karnavalviering, een eerste-rangsplaats te laten innemen.

En thans staat men voor karnaval 1973, waarvan men overtuigd is dat het een overweldigende gebeurtenis zal worden.

HET VERDOKEN HEIDEBLOEMKE

In dit jongste nummer vindt men uiteraard nog heelwat informatie over o.m. de eerste steenkolen, prijzen in de eerste oorlogsjaren 14-16, het vijftigjarig bestaan van de bibliotheek van Winterslag, hulde aan de Genker ceuwelingen, bruinkool te Genk, familiehistoriek enz.

Dit jaar wordt het een bijzonder jaar voor de heemkring. De grote Genker heemkundige E.H. Albert Remans wordt dit jaar herdacht. Bij gelegenheid van het onthullen van een gedenkplaat aan het geboortehuis van wijlen E.H. Remans op 3 juni e.k. geeft de Heemkring er de voorkeur aan dat deze plaat zou bedekt worden met de oude vlag van « Het verdoken Heidebloemke ».

Deze vlag is momenteel nog zoek. Het bestuur van de heemkring doet een oproep toh die 'tspoorzouden kunnen terugvinden. Inlichtingen kunnen steeds verstrekt worden aan de h. A. Wissels, Schaapsdries 4, Genk, of bij een der bestuursleden van de kring. Deze Remansdag zal een aanvang nemen met een plechtige eucharistieviering, gevolgd door de onthulling van de gedenkplaat, waarna een academische zitting zal doorgaan in « Trefpunt ». Deze Remansdag is een initiatief van de Vlaamse Toeristenbond, die de gedenkplaat, een werk van de in Genk geboren kunstenaar Jan Withofs, aanbrengt.